

Róòmù Mú Ìran náà Dúró Şinşin - Nọnbà Kẹta

Orilẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà àti Ìran Àsọtélẹ̀: Ìpè sí Ìkẹkọ̀ àti Ìmọ̀yẹ̀ Jìnlẹ̀ nínú Bíbélì

Jeff Pippenger

2024-07-14

Nínú àwọn àpilẹ̀kọ̀ méjì tó sáájú tí n dáhùn ìtumọ̀ àdání tí ó sọ pé orilẹ̀-èdè Amẹ́ríkà ni a ti fi hàn gégé bí “àwọn oloṣà èniyàn rẹ” tí “wọn mú ìran náà dúró” nínú Danieli orí kọkánlá ẹsẹ kẹrinlá, a tọka sí ipínrọ̀ kan láti inú ikòwé Ellen White tí ó sọ pé, “Àwọn ọmọ ẹgbé ìjọ ni a ó dán wò, a ó sì fi wọn hàn, olúkúlùkù.” Ifidihàn, idánwò, àti iyan yi, tí a sàpẹrẹ rẹ gégé bí Òjísẹ̀ Májẹmù nínú Malaki orí kẹta tí n wẹ fàdàkà àti wúra mọ, ti bèrẹ̀ bá yí. Nínú Malaki orí kẹta, a ẹ̀ idánimọ̀ iwènùmọ̀ kan.

Yòò sì jókòó gégé bí ẹni tí n yọ̀ fàdàkà mọ̀ tí ó sì n sọ ọ̀ dí mímọ̀; yòò sì sọ àwọn ọmọ̀ Léfi dí mímọ̀, yòò sì wẹ̀ wọn mọ̀ bí wúra àti fàdàkà, kí wọn lè máa rú ẹbọ̀ ní òdodo fún Olúwa. Nígbà náà ni ẹbọ̀ Juda àti ti Jerusalemu yòò dùn mọ̀ Olúwa, gégé bí i ti ojú ayé àtijọ̀, àti gégé bí i ti odún igbàni. Malaki 3:3, 4.

Àwọn tí wọn dì mọ̀ èrò náà pé Orilẹ̀-èdè Amẹ́ríkà ni àmì tí n fi ìran náà múlẹ̀, wọn kò lè, tàbí wọn kò fẹ̀, lóye pé iránşẹ̀ tí a tú ìdì rẹ̀ sílẹ̀ ní Oşù Keje odún 2023 ni èyí tí n wẹ̀ àwọn olùdíje mọ̀ láti wà láárín ẹgbẹ̀rún ogorun-un mẹnínlélógójì. Nínú sínágògì ní Kapernaumu ni a ti fi iwènùmọ̀ ikẹyin ti ẹgbẹ̀rún ogorun-un mẹnínlélógójì náà ẹ̀ apẹrẹ̀.

“Jesu sọ̀ fún wọn ní gbangba pé, ‘Àwọn kan wà nínú yín tí kò gbàgbọ̀;’ ó sì fi kún un pé, ‘Nítorí náà ni Mo ẹ̀ sọ̀ fún yín pé, kò sí èniyàn tí ó lè tò mí wá, àfi bí a bá fi í fún un láti ọ̀dọ̀ Baba Mi.’ Ó fẹ̀ kí wọn lóye pé bí a kò bá fà wọn wá sọ̀dọ̀ Rẹ̀, ìdí ni pé ọkàn wọn kò sí sí Ẹ̀mí Mímọ̀. ‘Şùgbọ̀n èniyàn ti ara kò gbà ohun ti Ẹ̀mí Olorun: nítorí pé wèrè ni wọn jẹ̀ fún un: bèè ni kò sí lè mọ̀ wọn, nítorí nípa ti ẹ̀mí ni a fi n yé wọn.’ 1 Kọ̀rinti 2:14. Nípa igbàgbọ̀ ni ọkàn fi n wo ọ̀go Jesu. Ọ̀go yí sì farasin, títi di igbà tí, nípasẹ̀ Ẹ̀mí Mímọ̀, a bá tan igbàgbọ̀ sí inú ọkàn.”

“Nítorí ibáwí gbangba ti àìgbàgbọ̀ wọn, a tú àwọn ọmọ̀-ẹ̀yìn wònyí kúrò lódò̀ Jèsù sí i. Ìbínú wọn pọ̀ gidigidi, àti ní fifé láti pa Olùgbàlà náà lára, kí wọn sì tẹ̀ iwà-ikà àwọn Farisi lórùn, wọn yí ẹ̀yìn wọn sí i, wọn sì fi ikẹgàn sílẹ̀ kúrò lódò̀ rẹ̀. Wọn ti ẹ̀ iyanfẹ̀ wọn,—wọn ti mú irísí náà láini ẹ̀mí, ikarahun láini ẹ̀so inú rẹ̀. Ìpinnu wọn kò tún yí padà lẹ̀yin náà láé; nítorí wọn kò tún bá Jèsù rìn mọ̀.”

“‘Afẹ̀fẹ̀ ifọ̀ rẹ̀ wà ní ọwọ̀ Rẹ̀, yòò sì fọ̀ pápá ipakà Rẹ̀ mọ̀ pátápátá, yòò sì kó àlikámà Rẹ̀ jọ̀ sínú àkà.’ Mátíù 3:12. Èyí jẹ̀ ọkàn nínú àwọn àkókò iwènùmọ̀. Nípa ọ̀rọ̀ ọ̀títọ̀, a n ya iyangbò kúrò lódò̀ àlikámà. Nítorí pé wọn kún fún asán ju, wọn sì dá ara wọn láre ju kí wọn gba ibáwí, wọn ní ifẹ̀ ayé ju kí wọn gba igbésí ayé irelẹ̀, ọ̀pọ̀ èniyàn yí padà kúrò lódò̀ Jèsù. Ọ̀pọ̀ èniyàn sì sì n ẹ̀ se ohun kan náà. A n dán àwọn ọkàn wò lóní gégé bí a ti dán àwọn ọmọ̀-ẹ̀yìn náà wò nínú sínágògù ní Kápanáumù. Nígbà tí a bá mú ọ̀títọ̀ dé inú ọkàn, wọn rí i pé igbésí ayé wọn kò bá ifẹ̀ Olorun mu. Wọn rí àini iyípadà pátápátá nínú ara wọn; şùgbọ̀n wọn kò fẹ̀ gbé isẹ̀ ara ẹ̀ni kalẹ̀ náà. Nítorí náà ni wọn fi n bínú nígbà tí a bá sí ẹ̀sẹ̀ wọn payá. Wọn n lọ̀ kúrò ní ibínú, gégé

bí àwọn ọmọ-ẹyin nàà ti fi Jésù sílẹ̀, wọn n kùn-ún pé, ‘Ọrò yíí le; ta ni ó lè gbọ ọ?’” The Desire of Ages, 392.

Nípa “ọ̀rò òtítọ́” ni a fi sàpẹ̀ẹ̀ẹ̀ wúrà àti fàdákà nínú àkàwé Máláki nípa iwènú tẹ̀npilì ikeyin ti egbèrún lónà ogòrùn-ún m̀erìnlélogòrin.

Kíyèsí i, èmi yóò rán onṣẹ̀ mi, òun yóò sì tún ọ̀nà ẹ̀ se níwájú mi: Olúwa nàà, ẹ̀ni tí ẹ̀yin n wá, yóò sì wá sí tẹ̀npilì rẹ̀ lójìjì, àní onṣẹ̀ májẹ̀mú nàà, ẹ̀ni tí ẹ̀yin n ní inú dídùn sí: kíyèsí i, yóò wá, ni Olúwa àwọn ọmọ-ogun wí. Sùgbón ta ni yóò lè farada ojò ibòwò rẹ̀? ta ni yóò sì dúró nígbà tí yóò farahàn? nítorí ó dàbí iná amúnimọ̀, ó sì dàbí oṣẹ̀ alágbàfọ̀. Malaki 3:1, 2.

Gbogbo àwọn wòlú, pèlú Malaki, ni wọn n tọ̀ka sí àwọn ojò ikeyin. Nínú àkókó àwọn àpilẹ̀kọ wònyí tí a tọ̀ka sí, a tọ̀kasí The 1888 Materials, ojú-iwé 403, níbi tí a ti fi jẹ̀ kó ye wa pé, “Èni tí ó bá sinmi ní itẹ̀lọrun pèlú imò àipé rẹ̀ nípa Ìwé Mímọ̀ gégé bí ó ti wá nísinsinyí, tí ó sì n rò pé ẹ̀yí tó fún igbàlà rẹ̀, ó n sinmi nínú ẹ̀tàn apanirun. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn wà tí a kò fi àwọn àrìyànjiyàn Ìwé Mímọ̀ pèsè wọn ní kíkún, kí wọn lè mọ̀ àṣiṣe, kí wọn sì dá gbogbo àṣà ibílẹ̀ àti igbàgbọ̀ asán lẹ̀bi tí a ti fi ta bí òtítọ́.” Àwọn tí a dá mọ̀ nínú eṣẹ̀ kan nàà nàà “kí í ẹ̀ se akẹ̀kọ̀ Bíbélì tímótímọ̀,” tí wọn “kò kẹ̀kọ̀ pèlú ète” àwọn “eṣẹ̀ Ìwé Mímọ̀” níbi tí “iyàtò èrò” wà. Àwọn tí a n bá sọ̀rọ̀ nàà “kí í ka Bíbélì [láti lè] gba ọ̀rà àti ilọ̀ra inú rẹ̀ sínú ọ̀kàn ara wọn. Wọn kí í ní imọ̀lára pé ohùn Ọ̀lọrun ni tí n bá wọn sọ̀rọ̀. Sùgbón, bí a bá fẹ̀ lóye ọ̀nà igbàlà, bí a bá fẹ̀ rí itanràn Ọ̀rùn òdodo,” wọn “gbòdò kẹ̀kọ̀ Ìwé Mímọ̀ pèlú ète.”

Àpilẹ̀kọ àkókó nàà fi hàn pé ọ̀kàn lára àwọn àpá inú àwòkọ̀ṣe àṣotẹ̀lẹ̀ wọn tí ó sìnà ni eṣẹ̀ ọ̀rò láti inú The Great Controversy, tí ó sọ̀ pé, “Romanism in the Old World and apostate Protestantism in the New will pursue a similar course toward those who honor all the divine precepts.” The Great Controversy, 615. Itumọ̀ àdání wọn sọ̀ pé gbolóhùn yíí n sàfihàn “Romanism” gégé bí itàn àtíjọ̀ àti “apostate Protestantism” gégé bí ayé ọ̀de ọ̀nì. Lẹ̀yin ẹ̀rì girámà tí ó fi hàn pé lílo tí wọn ẹ̀ se gbolóhùn yíí ni a ti fà kúrò nínú itumọ̀ rẹ̀ tó tọ̀, wọn kò fi iyókúró gbangba kankan hàn kúrò nínú lílo èké nàà. Ní ti gidi, wọn lo gégé bí eṣẹ̀ ọ̀rò nàà fúnra rẹ̀ láti polówó ipadé Zoom wọn tí ó tẹ̀lẹ̀. Síbẹ̀, a ti sọ̀ fún wa pé, “We ought to impress upon all the necessity of inquiring diligently into divine truth, that they may know that they do know what is truth.” Kò sí isapá kankan láti yọ̀ eṣùn èké nàà padà, ẹ̀yí tí ó dà bí ẹ̀rì pé àwọn tí n gbé lílo èké yíí lárugẹ̀ kò “inquiring diligently” láti “know what is truth.”

Láti ibèrẹ̀ àrìyànjiyàn yíí, a ti tọ̀ ọ̀ sí gégé bí ẹ̀ni pé ó ju àifaramọ̀ lasan lááárín òtítọ́ àti àṣiṣe lóri ẹ̀ni tí “àwọn olè èniyàn rẹ̀” n sàpẹ̀ẹ̀ẹ̀ lẹ̀, mo sì sì di ipò yẹ̀n mú. Àwọn àpilẹ̀kọ̀ lóri iwé Dáníẹ̀lì ti dé ibi kan ní nọmbà igba méjìlélọ̀ọ̀rún níbi tí itumọ̀ pàtàkì eṣẹ̀ kẹ̀tálá sí kẹ̀ẹ̀édógún nínú Dáníẹ̀lì orí kọ̀kànlá ti fi hàn ní kíkún. Àwọn eṣẹ̀ nàà n sàfihàn itàn láti ọ̀dún 1989 tí tí dé ọ̀fín Ọ̀jọ̀ Àìkú tí n bọ̀ láipé, tí ó wá nínú eṣẹ̀ ogóji ti Dáníẹ̀lì orí kọ̀kànlá.

A ti n dá itàn nàà mọ̀ gégé bí itàn ikòkò ti eṣẹ̀ ogóji. A tún ti mọ̀ pé nígbà tí Sister White sọ̀ pé “iwé tí a fi èdìdì dì kì í ẹ̀ se Ifihàn, bí kò ẹ̀ se apá yẹ̀n nínú àṣotẹ̀lẹ̀ Dáníẹ̀lì tí ó ní í ẹ̀ se pèlú àwọn ojò ikeyin,” pé itàn ikòkò ti Dáníẹ̀lì orí kẹ̀wáá eṣẹ̀ ogóji ni “apá yẹ̀n nínú àṣotẹ̀lẹ̀ Dáníẹ̀lì.” Àwọn eṣẹ̀ kẹ̀tálá sí kẹ̀ẹ̀édógún dúró fún òtítọ́ àṣotẹ̀lẹ̀ tí a sí èdìdì rẹ̀ sílẹ̀ ní àwọn ojò ikeyin. Nítorí nàà, àwọn eṣẹ̀ m̀eta wònyí ni a tún sàfihàn gégé bí “Ifihàn Jésù Kristi” àti “Àrà Méje” nínú iwé Ifihàn tí a sí èdìdì rẹ̀

sílẹ̀ díẹ̀ kí àkókò àánú tó dópín. Nígba tí Sister White tọka sí “apá iwé Dániẹ̀lì” yẹn, ibi tí gbólóhùn náà wà sọ pé:

“Kí ẹnìkẹ̀ni má ẹ̀ rọ̀ pé, nítorí tí wọn kò lẹ̀ ẹ̀lẹ̀yẹ̀ itumọ̀ gbogbo ààmì inú Ifihàn, ó jẹ́ asán fún wọn láti ẹ̀ àwáarí inú iwé yìí nínú isapá láti mọ̀ itumọ̀ òtítọ̀ tí ó wà nínú rẹ̀. Ẹ̀ni náà tí ó fí àwọn àṣírí wònyí hàn fún Johanu yóò fún olùṣàwáarí òtítọ̀ tí ó ní ifaradà ní àdánwò tẹ̀lẹ̀ tí àwọn ohun ọ̀run. Àwọn tí ọ̀kàn wọn ẹ̀ sí sí ìgbàgbọ̀ òtítọ̀ yóò ní agbára láti lóye àwọn ẹ̀kọ̀ inú rẹ̀, a ó sì fí ìbùkún náà fún wọn tí a ti ẹ̀ ilé rẹ̀ fún àwọn tí ‘ńgbọ̀ ọ̀rọ̀ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ yìí, tí wọn sì pa àwọn nńkan tí a kọ̀ sínú rẹ̀ mọ̀.”

“Nínú Ifihàn, gbogbo àwọn iwé Bíbẹ̀lì pàdé, wọn sì parí níbẹ̀. Níhìn-ín ni àfikún iwé Dániẹ̀lì wà. Ọ̀kan jẹ́ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀; ẹ̀kẹ̀jì sì jẹ́ ifihàn. Iwé tí a dì ní ẹ̀dìdì kí í ẹ̀ Ifihàn, bí kò ẹ̀ apá kan nínú àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ Dániẹ̀lì tí ó ní í ẹ̀ pẹ̀lú àwọn ojó ikeyin. Ángẹ̀lì náà pàṣẹ̀ pé, ‘Sùgbón iwọ, Dániẹ̀lì, pa ọ̀rọ̀ náà mọ̀, kí o sì fí ẹ̀dìdì dì iwé náà tí tí dì àkókò ọ̀pín.’ Dániẹ̀lì 12:4.” Acts of the Apostles, 584, 585.

Ọ̀rọ̀ náà “àfikún” túmọ̀ sí mímú ohun kan dé ipé. Apá iwé Dániẹ̀lì tí ó ní ibáṣepọ̀ pẹ̀lú àwọn ojó ikeyin, tí a sí sílẹ̀ ní àkókò ọ̀pín, ni a mú dé ipé nígba tí a bá sọ ó pọ̀, “ilá lóri ilá” pẹ̀lú “Ifihàn Jésù Kristi,” àti “Àwọn Àrà Méje.” Àwọn àfikún mọ́ta wònyí ni iránsẹ̀ náà tí a sí sílẹ̀, nítorí náà wọn sì dúró fún “ọ̀rọ̀ òtítọ̀” tí a lò láti “wẹ̀” ọ̀gọ̀rùn-ún kan àti mọ́nínlélógójì ẹ̀gbẹ̀rún náà mọ̀ nínú iwènú tẹ̀npìlì ikeyin ti Málákì, gẹ̀gẹ̀ bí a ti ẹ̀pẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nínú ẹ̀sẹ̀ ketálá sí kẹ̀ẹ̀édógún ti Dániẹ̀lì mọ̀kànlá. Ẹ̀sẹ̀ tí ó wà ní àárín ni ẹ̀sẹ̀ náà níbi tí a ti ẹ̀pẹ̀rẹ̀ ìjambá ọ̀rọ̀ ìgbà yìí, àti ní bá yìí ó dúró fún ìjambá ọ̀rọ̀ kan náà gan-an tí ó dojú kọ̀ àwọn Míléráítì nínú itàn àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ wọn.

Láti sọ pé “àwọn ọ̀lọ̀ṣà àwọn ẹ̀niyàn rẹ̀” nínú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rínlá ni Orilẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, jẹ́ àfiwé pípé pẹ̀lú bí àwọn Pùròtẹ̀sítàntì nínú itàn àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn Miller ẹ̀ sọ pé àwọn ọ̀lọ̀ṣà náà dúró fún Antiochus Epiphanes. Àrìyànjiyàn náà yóò yọ̀ idòtí kúrò nínú wúrà àti fàdàkà, sùgbón ọ̀ràn tí ó ẹ̀ pàtàkì jùlọ̀ ni pé a ti jẹ́ kí àrìyànjiyàn náà dari àwọn tí àwọn ọ̀mọ̀ Léfi ti Malaki orí kẹ̀ta sojú wọn láti kẹ̀kọ̀ Ọ̀rọ̀ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀run jinlẹ̀ ju ti ìgbàkígbà rí lo. “Ọ̀kùnrin fẹ̀lẹ̀ erùpẹ̀” nínú àlá William Miller ti ń bá yìí gbá àwọn owó-ìyebíye àti àwọn ohun ọ̀sọ̀ àròpọ̀ jáde kúrò nínú yàrá náà, ẹ̀sẹ̀ jùlọ̀ Ẹ̀rẹ̀ nínú títún kó àwọn ohun ọ̀sọ̀ tòótọ̀ jọ̀ sínú ètò pípé kan tí ń tan ìmọ̀lẹ̀ ní ìgbà mẹ̀wáá ju oòrùn lo.

A jẹ́ kí ìjambá náà ẹ̀lẹ̀ láti lẹ̀ mú ẹ̀sẹ̀ gan-an náà ẹ̀, nítorí a ti sọ fún wa pé, “Ọ̀lọ̀run yóò ru àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀ sókẹ̀; bí ọ̀nà miiṣàràn bá kùnà, àwọn ẹ̀kọ̀ àṣiṣe yóò wọ̀ inú wọn, ẹ̀yí tí yóò yọ̀ wọn, tí yóò ya iyàngbò kúrò nínú àlikámà. Olúwa ń pe gbogbo àwọn tí ó gbà ọ̀rọ̀ Rẹ̀ gbọ̀ pé kí wọn jí láti inú oorun. Ìmọ̀lẹ̀ iyebíye ti dé, tó yẹ̀ fún àkókò yìí. Òtítọ̀ Bíbẹ̀lì ni, tí ń fí àwọn ewu tí ó wà lójú wa hàn. Ìmọ̀lẹ̀ yìí yẹ̀ kí ó dari wa sí ìkẹ̀kọ̀ mímúrasílẹ̀ gidigidi nínú Iwé Mímọ̀ àti sí àyèwò tó muna jùlọ̀ nípa àwọn ipò tí a dì mú. Ọ̀lọ̀run fẹ́ kí a fí ìbànújẹ̀ ọ̀kàn àti àwẹ̀ ẹ̀sẹ̀wáarí gbogbo ihà àti gbogbo ipò òtítọ̀ ní kíkún àti pẹ̀lú ifaradà. Kò yẹ̀ kí àwọn onígbàgbọ̀ sinmi lóri àwọn àròjinlẹ̀ àti àwọn èrò tí a kò sọ̀ di mímú dáadàa nípa ohun tí ń dá òtítọ̀ sílẹ̀.”

“Àwọn ẹ̀kọ̀-itànje” tí Ó jẹ́ kí ó wà, tí Ó sì ń lò láti jí àwọn ẹ̀ni mímọ̀ Rẹ̀ tí wọn ti sùn, ni “àwọn àrìyànjiyàn àtìjọ̀.”

“Nínú itàn àti àṣọ̀tẹ̀lẹ̀, Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run ń ẹ̀sẹ̀wáarí ìjẹ́ gígùn tí ó ti pẹ̀ láárín òtítọ̀ àti ìṣìnà. Ìjẹ́ náà ẹ̀ sì ń bá a lo. Àwọn ohun tí ó ti ẹ̀lẹ̀ tẹ̀lẹ̀ yóò tún ẹ̀lẹ̀. Àwọn àrìyànjiyàn àtìjọ̀ ni a ó tún jí dide, àwọn

èkò tuntun yòò sì máa dèròrò hàn láidáké. Sùgbón àwọn èniyàn Olórùn, tí wón, nínú igbàgbó wón àti ìmúṣe àṣotélè, ti kó ipa nínú ikéde ihinrere àwọn ángẹ̀lì kiíní, kejì, àti kẹta, mo ibi tí wón dúró sí. Wón ní irírí kan tí ó ṣeyebíye ju wúra dárádára lọ. Wón gbodò dúró ṣinṣin bí àpáta, kí wón di ibèrè igbékèlè wón mú ṣinṣin títí dé òpin.” Selected Message, iwé 2, 109.

Ìjà nípa “àwọn olè nínú àwọn èniyàn rẹ” jẹ ìjà àtíjọ láti inú itàn àwọn Millerite, èyí tí ó jẹ “ibèrè igbékèlè wón” tí a sọ fún wón pé kí wón di í mú “ṣinṣin títí dé òpin.” “Ìbèrè igbékèlè” ti òké m̀er̀nl̀l̀óg̀j̀ [ogórùn-ún] àti egbèrún náà ni àwọn òtító ipilè tí a ṣàpẹrẹ lórí àwọn àtẹjádé àwòrán aṣáájú-òná 1843 àti 1850.

“Òtá n wá ọ̀nà láti yí ọ̀kàn àwọn arákùnrin àti arábinrin wa kúrò nínú iṣe imúrasílè àwọn èniyàn kan láti dúró ní àwọn ojò ikẹyin wònyí. Àwọn ètàn ijinlè rẹ ni a pèsè láti mú kí ọ̀kàn èniyàn kúrò nínú àwọn ewu àti ojúṣe wákàtí yí. Wón ka imòlè tí Kristi wá láti ọ̀run láti fi fún Jòhánù nítorí àwọn èniyàn rẹ sí asán. Wón kòni pé àwọn iṣèlè tí ó wà níwájú wa gan-an kò ṣe pàtáki tó bẹ̀è tí yòò fi yẹ kí a fi àkíyèsí àkànṣe sí wón. Wón sọ òtító tí ó ní ipilèṣe ọ̀run di aláiní ipa, wón sì gba irírí wón ti isáájú lówó àwọn èniyàn Olórùn, ní fifi imò èkè dípò rẹ fún wón.

“Báyí ni Oluwa wí, È dúró ní àwọn ọ̀nà, kí e sì wo, kí e sì bèèrè fún àwọn ọ̀nà àtíjọ, níbi tí ọ̀nà rere wà, kí e sì máa rìn nínú rẹ.”

“Kí ẹnikẹni má ṣe wá fa ipilè igbàgbó wa ya kúrò,—àwọn ipilè tí a fi lélè ní ibèrè iṣe wa, nípasè ikékò Ọ̀rò náà pèlú àdúrà àti nípasè ifihàn. Lórí àwọn ipilè wònyí ni a ti n kọ ilé fún ọ̀dún m̀ar̀und̀íǹl̀óg̀ta s̀eỳin. Àwọn èniyàn lè rò pé àwọn ti rí ọ̀nà tuntun, àti pé àwọn lè fi ipilè tí ó lágbára ju èyí tí a ti fi lélè lọ kalè. Sùgbón èyí jẹ itanjẹ ílá. Kò sí ẹni tí ó lè fi ipilè miiran lélè bí kò ṣe èyí tí a ti fi lélè.”

“Ní àtẹyinwá, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn ti gbìyànjú láti kọ igbàgbó tuntun, láti fi àwọn ilàna tuntun kalè. Sùgbón fún igbà mélòò ni ilé tí wón kọ dúró?—Kò pẹ, ó wó lulè; nítorí a kò fi í lélè lórí Àpáta.”

“Sé kò ha yẹ kí àwọn ọ̀mọ-èyin àkòkò dojú kọ ọ̀rò àwọn èniyàn? Sé wón kò ha ní láti fetí sí àwọn èkò èké, léyin náà, nígbà tí wón ti ṣe ohun gbogbo tán, kí wón dúró ṣinṣin, ní wí pé, ‘Ipilè miiran kò sí tí ẹnikẹni lè fi lélè ju èyí tí a ti fi lélè lọ?’”

“Nítorí náà, a gbodò di ibèrè igbékèlè wa mú ṣinṣin títí dé òpin. Ọ̀rò agbára ni Olórùn àti Kristi ti rán sí àwọn èniyàn yí, tí ó n mú wón jáde kúrò nínú ayé, ní ipele dé ipele, sínú imòlè kedere ti òtító isinsin yí. Pèlú ètè tí iná mímọ̀ ti fi kàn, àwọn iránṣe Olórùn ti kéde ihin-iṣe náà. Ọ̀rò àtòrunwá ti fi èdidi rẹ mú òtító tí a ti kéde hàn gégé bí ohun tòótó.” Review and Herald, March 3, 1904.

“Àwọn ọ̀nà àtíjọ” ti Jeremiah, ni “àwọn ipilè tí a fi lélè ní ibèrè iṣe wa.” Àwọn òtító wònyí ni a fi “lórí Àpáta” múlè, àti nínú itàn àwọn Millerite àwọn òtító ipilè wònyí ni iránṣe “òtító isinsin yí” tí a kéde ní ọ̀dún 1842, 1843, àti 1844.

“Kí Olórùn ràn yín lówó láti gba àwọn ọ̀rò tí mo ti sọ. Kí àwọn tí wón dúró gégé bí àwọn olùṣọ Olórùn lórí ògiri Sioni jẹ àwọn èniyàn tí ó lè rí àwọn ewu kí wón tó dé bá àwọn èniyàn,—àwọn èniyàn tí ó lè fi iyàtò hàn láárín òtító àti isinà, òdodo àti àìṣòdodo.

“Ìkilò náà ti dé: A kò gbòdò jẹ kí ohun kan wólé tí yòò da ipilẹ̀ ìgbàgbò náà rú, èyí tí a ti n kò lé lórí láti ìgbà tí iránsẹ̀ náà ti dé ní ọdún 1842, 1843, àti 1844. Èmi wà nínú iránsẹ̀ yìí, àti láti ìgbà náà ni mo ti n dúró níwájú ayé, ní òtító sí imólẹ̀ tí Ọlórún ti fi fún wa. A kò ní yọ esẹ̀ wa kúrò lórí pẹpẹ̀ tí a ti fi wón lé lórí rẹ̀ bí a se n wá Olúwa lójójúmọ̀ pẹ̀lú àdúra àtòkàntòkàn, tí a n wá imólẹ̀. Sẹ̀ ẹ̀ rò pé mo lè fi imólẹ̀ tí Ọlórún ti fi fún mi sílẹ̀? Yòò dàbí Apáta Àinípèkun. Ó ti n darí mi láti ìgbà tí a ti fi í fún mi. Èyin arákúnrin àti arábìnrin, Ọlórún n bẹ̀ láàyè, ó sì n jọba, ó sì n sísẹ̀ lóníí. Ọwọ̀ rẹ̀ wà lórí àgbá kẹkẹ̀, àti nínú ipèsè rẹ̀ ó n yí àgbá kẹkẹ̀ náà ká gégé bí ifẹ̀ tirẹ̀. Kí àwọn èniyàn má se di ara wọn mọ̀ àwọn iwé àkòsílẹ̀, ní síso ohun tí wọn yòò se, àti ohun tí wọn kì yòò se. Kí wón di ara wọn mọ̀ Olúwa Ọlórún ọrun. Nígbà náà ni imólẹ̀ ọrun yòò tàn sínú tẹ̀npilì ọkàn, a ó sì rí ìgbàlà Ọlórún.” Review and Herald, April 14, 1903.

Ìròyìn tí a kéde “ní 1842, 1843, àti 1844” ni ìròyìn tí a sàfihàn lórí àtẹ̀ 1843 ti àwọn aṣáájú-òná. Ní oṣù Karùn-ún ọdún 1842, wón tẹ̀ eḍà àtẹ̀ 1843 ọ̀dúnrún. Ellen White àti gbogbo àwọn aṣáájú-òná jẹrìí pé àtẹ̀ náà jẹ̀ imúṣe aṣe inú Habakkuk orí keji láti kọ̀ ìran náà, kí a sì mú un hàn gbangba lórí àwọn àtẹ̀. Nínú itàn yẹn gan-an, àwọn oníwáàsù Millerite ọ̀dúnrún wà, àwọn akòtàn SDA sì jẹrìí sí òtító náà pé gbogbo wón lo àtẹ̀ 1843.

Kí ni yòò mú èniyàn kan sọ̀ pé idánimọ̀ àwọn aṣáájú-òná pé Róòmù ni “àwọn olùjìyà àwọn èniyàn rẹ̀,” gégé bí a ti sàfihàn lórí àtẹ̀ yìí, jẹ̀ aṣiṣe? Kí ni yòò mú ènikan gba irú ẹ̀sùn bẹ̀? Síbẹ̀, kí ni ó n mú àwọn nínú wa tí a sọ̀ pé a gba imòye àwọn aṣáájú-òná pé Róòmù ni a fi ọ̀rọ̀ náà, “olùjìyà àwọn èniyàn rẹ̀,” sàpẹ̀rẹ̀, sùgbọ̀n ní tòótó a kò lè dààbò bo imòye náà fún ara wa?

Nínú àpilẹ̀kọ̀ àkókó a tọka sí esẹ̀ iwé mímọ̀ wònyí:

“Bó ti wù kí ilòṣiwájú oḡbọ̀n ọkàn èniyàn tóbi tó, ẹ̀ má se jẹ̀ kí ó ronú, kòdà fún iṣẹ́jú kan soṣo, pé kò sí inílò iwádíí pẹ̀lú ijinlẹ̀ àti itẹ̀sìwájú nínú Ìwé Mímọ̀ láti rí imólẹ̀ tí ó pọ̀ sí i. Gégé bí èniyàn kan, a ti pé wá, lẹ̀kọ̀ọkan, láti jẹ̀ akẹ̀kọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀. A gbòdò máa sọra pẹ̀lú itara kí a lè mọ̀ itanrànkan imólẹ̀ kankan tí Ọlórún yòò fi hàn wá.” Testimonies, iwọn 5, 708.

Mo sọ̀ pé “imólẹ̀ tí Ọlórún” n fihàn “fún wa” nísinsinyí ni pé a kò tii jí sí ojúse wa ní kíkún láti lóye esẹ̀ meḗḗdógún àkókó ti Danieli mọ̀kànlá fúnra wa, àti pé a kò tii lóye pé esẹ̀ ketàlá sí keḗḗdógún ti orí kan náà dúró fún àwọn òtító tí n se iwènùmọ̀ ikeyin àti ididi àwọn eḡbẹ̀rún lónà oḡòrún-ún mērìnlélọ̀gòrin. Bí kò bá sí àwọn ẹ̀kọ̀ àdámọ̀ tí a mú wọ inú itàn yìí gan-an, iyen yòò jẹ̀ ẹ̀rì pé a wà lójúfò ní pátápátá. Sùgbọ̀n àrìyànjìyàn yìí fi hàn pé kì í se bẹ̀.

“Òtító náà pé kò sí àrìyànjìyàn tàbí irùkèrúdo láàrín àwọn èniyàn Ọlórún kò ye kí a ka sí ẹ̀rì tó péye pé wón n di ẹ̀kọ̀ tòótó mú sìnṣin. Ìdí wà láti bẹ̀rù pé bóyá wón kò n fi iyàtò hàn kedere láàárín òtító àti aṣiṣe. Nígbà tí kò bá sí ibéèrè tuntun tí a gbé dide nípa iwádíí Ìwé Mímọ̀, nígbà tí iyàtò èrò kò bá sí dide tí yòò mú kí àwọn èniyàn máa ye Bíbélì wò fúnra wón láti rí i dájú pé wón ní òtító, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ yòò wà ní isinsin yìí, gégé bí ó ti rí ní ayé àtìjọ̀, tí yòò faramọ̀ àṣà ibilẹ̀, tí wón yòò sì máa jòsin ohun tí wón kò mọ̀....”

“Ọlórún yòò jí àwọn èniyàn Rẹ̀ dide; bí àwọn ọ̀nà mìíràn bá kùnà, àwọn ẹ̀kọ̀ isìnà yòò wọ inú wón, èyí tí yòò yọ wón, tí yòò ya iyàngbò kúrò nínú àlìkámà. Olúwa n pe gbogbo àwọn tí ó gba ọ̀rọ̀ Rẹ̀ gbọ̀ pé kí wón jí kúrò nínú oorun. Imólẹ̀ iyebiye ti dé, tí ó ye fún àkókó yìí. Òtító Bíbélì ni, tí n fi àwọn ewu tí ó wà lójú wa hàn. Imólẹ̀ yìí ye kí ó mú wa lọ sí ikẹ̀kọ̀ mímúrasílẹ̀ tí Ìwé

Mímó, àti sí àyèwò tí ó muna jùlò nípa àwọn ipò tí a dì mú. Ọlórún fẹ́ kí gbogbo àwọn ihà àti àwọn ipò òtító jẹ́ ohun tí a fi imòlára jinlẹ́ àti ifaradà wá kiri, pèlú àdúrà àti àwẹ̀. Kò yẹ́ kí àwọn onígbàgbò sinmi nínú àwọn àfojúsùn àti àwọn èrò tí a kò şàlàyẹ́ dáadáa nípa ohun tí ó dá òtító sílẹ̀. Ìgbàgbò wọn gbòdò fi idí múlẹ̀ lórí ọ̀rọ̀ Ọlórún, kí nígbà tí àkókò idánwò bá dé, tí a sì mú wọn wá níwájú àwọn igbimò láti dáhùn fún igbàgbò wọn, wọn lè ní agbára láti fi idí irètí tí ó wà nínú wọn hàn, pèlú irẹ̀lẹ̀ àti ibèrù.

“Mú sókè, mú sókè, mú sókè. Àwọn kókó-ọ̀rọ̀ tí a n gbé kalẹ̀ fún ayé gbòdò jẹ́ òtító aláàyẹ́ sí wa. Ó şe pàtàkì pé nígbà tí a bá n dáàbò bo àwọn èkò igbàgbò tí a kà sí àwọn àpilẹ̀kò ipilẹ̀ igbàgbò, kí a má şe jẹ́ kí ara wa lo àwọn àrìyànjiyàn tí kò pé ní òdodo pátápátá.” Testimonies, iwọn 5, 708.

Bí a şe n tẹ̀síwájú nínú ifọ̀rọ̀wé̀rọ̀ yíi nípa àwọn ọ̀lọ̀şà àwọn èniyàn Ọlórún, a ó fi hàn pé àrìyànjiyàn lórí ešẹ̀ kẹ̀rinlá ti Dániẹ̀li mọ̀kànlá lááàrín àwọn Pírótesítànti àti àwọn Míláraítì jẹ́ ohun kan náà pèlú àrìyànjiyàn lááàrín itumò tuntun àti ti ara ẹ̀ni pé Orilẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, kí í şe Róòmù, ni ó mú iran náà dúrò. Ipò pé The Great Controversy lo ọ̀rọ̀ náà, “old world” láti tọ̀ka sí itàn igbà àtijó, jẹ́ “àfojúsùn àti èrò tí kò şe kedere dáadáa,” ó sì jẹ́ àpẹ̀rẹ̀ “àrìyànjiyàn tí kò péye pátápátá.”

Àwọn tí wọn ti lo ešẹ̀ náà láti fi gbé irònúpìwàdà wọn ga pé àwọn Millerite şìşẹ̀ ni ní fifi Róòmù mò gégé bí àwọn adigunjalè èniyàn rẹ̀, yẹ́ kí wọn mú ojúşẹ̀ Kristeni wọn şe, kí wọn sì fà ẹ̀tọ̀ tí wọn sọ padà ní gbangba, nítorí pé kò lè dúrò lórí ipilẹ̀ girámà tàbí ti itàn. Şùgbón fún àwọn tí wọn jókòó lójú ọ̀nà nínú àrìyànjiyàn yíi, ojúşẹ̀ wà lórí yín láti pín ọ̀rọ̀ òtító ní tòótó, nítorí a ti pè yín láti jẹ́ ẹ̀ni koọ̀kan tí ó jẹ́ akẹ̀kọ̀ọ̀ àşọtẹ̀lẹ̀, kí í şe omo-ẹ̀yìn èrò okùnrin.

Àwọn èniyàn máa n yí Ìwé Mímó padà sí iparun ara wọn.

E sì ka ifaradà pípẹ̀ ti Olúwa wa sí igbàlà; gégé bí arákùnrin wa olùfẹ̀, Pọ̀lù, pèlú, gégé bí ogbón tí a fi fún un, ti kowé sí yín; gégé bí ó ti n şe nínú gbogbo àwọn lẹ̀tà rẹ̀ pèlú, ní síşọ̀ nínú wọn nípa nńkan wọ̀nyí; nínú ẹ̀yí tí àwọn ohun kan wà tí ó şòro láti yé, ẹ̀yí tí àwọn aláikò àti aláidúró şítumò lónà àitò, gégé bí wọn ti n şe pèlú àwọn ìwé mímó yòókù pèlú, sí iparun ara wọn. Nítorí náà, ẹ̀yìn olùfẹ̀, níwọn bí ẹ̀ ti mò nńkan wọ̀nyí tẹ̀lẹ̀, ẹ̀ máa şọ̀ra kí a má bàa fà yín lo pèlú işinà àwọn èniyàn búburú, kí ẹ̀ sì şubú kúrò nínú idúroşinşin tikára yín. Şùgbón ẹ̀ máa dàgbà nínú oore-ọ̀fẹ̀, àti nínú imò Olúwa àti Olùgbàlà wa, Jẹ̀sù Kristi. Ọ̀un ni ògo jẹ́, ní işinsin yíi àti títi láé. Àmín. 2 Peteru 3:15–18.

Peteru sọ pé àwọn “aláimò àti aláidúroşinşin” ni wọn “n yí” Ìwé Mímó padà “sí iparun ara wọn.” Ní íbámu pèlú òtító náà ni àwọn ikilò Sister White tí ó tún şe leraléra sí wa pé kí a máa kẹ̀kọ̀ọ̀ fún ara wa. Bí a kò bá n mú ojúşẹ̀ wa şe gégé bí akẹ̀kọ̀ọ̀ àşọtẹ̀lẹ̀, àwa fúnra wa ni a n pinnu iparun wa.

Àwọn ọ̀lọ̀şà lááàrín àwọn èniyàn rẹ̀ ni n mú iran náà dúrò şinşin, Solomoni sì sọ̀rọ̀ rẹ̀ dájú pé níbi tí kò bá sí iran, àwọn èniyàn á şègbé.

Níbi tí kò sí iran, àwọn èniyàn n şègbé: şùgbón ẹ̀ni tí ó pa òfin mò, aláyọ̀ ni ọ̀un. Ọ̀we 29:18.

Ọ̀kan lára àwọn itumò “şègbé” ni pé kí a sọ èniyàn di ihòhò. Níbi tí imòye tí kò tọ̀ sí ti wà nípa iran náà, ó dá lórí òtító pé a kò lóye ààmì tí ó fi iran náà múlẹ̀, tàbí pé a lóye rẹ̀ ní àşìşẹ̀. Láti wà lááàrín àwọn tí n şègbé nínú ikilò Solomoni ni láti fi ihòhò tí a şàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nínú àwọn ará Laodikea, tí a ó

tuto jáde kúrò ní ẹnu Oluwa nígbà òfin Ọjọ Àìkú tí ń bọ láipẹ, múlẹ̀. Kí ló dé tí a fi yẹ kí a gba èrò kan tí ó Ẹ̀fihàn ìtumọ̀ kedere àwọn àlàyẹ̀ Sister White nípa ayé àtíjọ̀ àti ayé tuntun ní àìtọ̀, tí ó sì kọ̀ ìdánimọ̀ àwọn Millerite sílẹ̀ pé Romu ni ó ń fi iran náà múlẹ̀, èyí tí a Ẹ̀jọ̀ rẹ̀ tààrà lóri àtẹ̀ ìtòlẹ̀sẹ̀sẹ̀ 1843, èyí tí ó ń Ẹ̀jọ̀ àwọn òtítọ̀ ipilẹ̀ Adventism, àti èyí tí í Ẹ̀ Kristi, Àpáta Àìnípẹ̀kun tí gbogbo àpẹ̀júwe mímọ̀ ti àwọn ipilẹ̀ ń Ẹ̀jọ̀?

“Ẹ̀gbọ̀n gbogbo ilẹ̀ tí a bá kọ̀ sórí ipilẹ̀ mìíràn ju ọ̀rọ̀ Ọlọ̀run lọ yóò wó lulẹ̀. Ẹ̀ni tí, gégẹ̀ bí àwọn Júú ti ọ̀jọ̀ Kristi, bá ń kọ̀ sórí ipilẹ̀ èrò àti imọ̀ràn èniyàn, ti àṣà àti ayeyẹ̀ tí èniyàn dá sílẹ̀, tàbí lóri iṣẹ̀ kankan tí òun lè Ẹ̀ láísí oore-ọ̀fẹ̀ Kristi, ń kọ̀ ilẹ̀ iwà rẹ̀ sórí yanrìn tí ń yí padà. Ìjì líle idẹ̀wò yóò gbá ipilẹ̀ yanrìn náà kúrò, yóò sì fi ilẹ̀ rẹ̀ sílẹ̀ gégẹ̀ bí àjálù lóri etikun àkókò.

“Nítorí náà bá yí ni Olúwa Ọlọ̀run wí, ... “Èmi yóò sì fi idájọ̀ Ẹ̀ ọ̀ṣùwọ̀n, àti òdodo Ẹ̀ plummet; yinyin yóò sì gbá ààbò irọ̀ kúrò, omi yóò sì bo ibi ipamọ̀.” Isaiah 28:16, 17.

“Ẹ̀gbọ̀n lónií àánú ń bèbẹ̀ fún eṣẹ̀. ‘Bí mo ti wà láàyẹ̀, ni Olúwa Ọlọ̀run wí, èmi kò ní inú-dídùn nínú ikú ẹ̀ni búburú; bí kò Ẹ̀ pé kí ẹ̀ni búburú yípadà kúrò ní ọ̀nà rẹ̀ kí ó sì yè: ẹ̀ yípadà, ẹ̀ yípadà kúrò ní ọ̀nà búburú yín; nítorí eṣẹ̀ tí ẹ̀yin yóò fi kú?’ Ìsíkíṣí 33:11. Ohùn tí ń bá aláironúpiwàdà sọ̀rọ̀ lónií ni ohùn Ẹ̀ni náà tí ó kẹ̀ jáde nínú irora ọ̀kàn bí Ó ti ń wo ilú ifẹ̀ Rẹ̀ pé: ‘Iwo Jerusalemu, Jerusalemu, tí ń pa àwọn wòlì, tí o sì ń sọ̀ àwọn tí a rán sí ọ̀ ní òkúta! mèlòò mèlòò ni èmi fẹ̀ kó àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ jọ̀, gégẹ̀ bí adiyẹ̀ abo ti ń kó àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ jọ̀ sáábẹ̀ iyé rẹ̀, Ẹ̀gbọ̀n ẹ̀ kò fẹ̀! Kíyèsì i, a fi ilẹ̀ yín sílẹ̀ fún yín ní ahoro.’ Lúùkù 13:34, 35, R.V. Nínú Jerusalemu, Jèsù rí àpẹ̀rẹ̀ ayé tí ó ti kọ̀ oore-ọ̀fẹ̀ Rẹ̀ sílẹ̀ tí ó sì ti kẹ̀gàn án. Ó ń sunkún, iwo ọ̀kàn alágbónrìn, nítorí rẹ̀! Àní nígbà tí omijẹ̀ Jèsù Ẹ̀n lóri òkẹ̀, Jerusalemu Ẹ̀ lè ti ronúpiwàdà, kí ó sì bọ̀ lẹ̀wọ̀ idájọ̀ rẹ̀. Fún igbà diẹ̀ sí i, Ẹ̀bùn ọ̀run Ẹ̀ ń dúró de itẹ̀wọ̀gbà rẹ̀. Bákan náà, iwo ọ̀kàn, Kristi Ẹ̀ ń bá ọ̀ sọ̀rọ̀ pẹ̀lú ohùn ifẹ̀ pé: ‘Kíyèsì i, Èmi dúró ní ẹ̀nu-ọ̀nà, mo sì ń kànkùn: bí ẹ̀nikẹ̀ni bá gbọ̀ ohùn Mi, tí yóò sì sí ilẹ̀kùn, Èmi yóò wọ̀lé tọ̀ ọ̀ wá, Èmi yóò sì bá a jẹ̀un alẹ̀, òun náà yóò sì bá Mi jẹ̀un.’ ‘Nísinsin yí ni àkókò itẹ̀wọ̀gbà; kíyèsì i, nísinsin yí ni ọ̀jọ̀ igbàlà.’ Ìfihàn 3:20; 2 Kọ̀rínti 6:2.

“Èyin tí ẹ̀ ń fi irẹ̀tí yín lé ara yín fúnra yín, ẹ̀ ń kọ̀lé lóri iyanrìn. Ẹ̀gbọ̀n kò tii pé jù láti sá kúrò nínú iparun tí ń bọ̀. Kí ìjì líle tó bèrẹ̀, ẹ̀ sálọ̀ sí ipilẹ̀ tí ó dájú. ‘Báyí ni Olúwa Ọlọ̀run wí pé, Wò ó, Èmi ń fi òkúta kan lélé̀ ní Sioni fún ipilẹ̀, òkúta tí a ti dán wò, òkúta igun iyebiye, ti ipilẹ̀ tí ó dájú: ẹ̀ni tí ó bá gbàgbọ̀ kí yóò Ẹ̀ kánkán.’ ‘È wo mí, kí a sì gbà yín là, gbogbo ẹ̀yin ọ̀pin ayé: nítorí Èmi ni Ọlọ̀run, kò sì sí eṣẹ̀míràn.’ ‘Má bèrù; nítorí Èmi wà pẹ̀lú rẹ̀: má Ẹ̀ yò; nítorí Èmi ni Ọlọ̀run rẹ̀: Èmi yóò fún ọ̀ ní agbára; bèè ni, Èmi yóò rán ọ̀ lẹ̀wọ̀; bèè ni, Èmi yóò fi ọ̀wọ̀ ọ̀tún òdodo mi gbé ọ̀ ró.’ ‘A kí yóò tíjù yín, bèè ni a kí yóò dá yín rú láé àti láéláé.’ Isaiah 28:16, R.V.; 45:22; 41:10; 45:17.” Thoughts from the Mount of Blessing, 150–152.

A ó máa tẹ̀síwájú nínú ikẹ̀kọ̀ yí nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó kàn.